

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Жовтень 2020 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 16
Департамент статистики та звітності

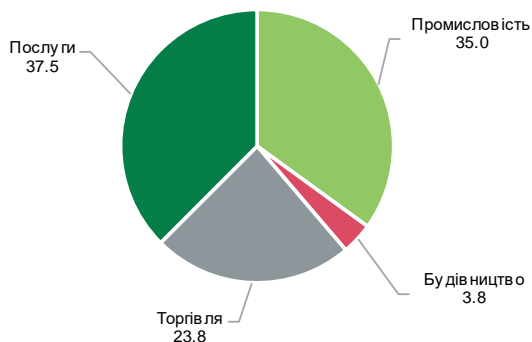
Головне

Бізнес погіршив оцінки щодо поточного фінансово-економічного стану своїх підприємств. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у жовтні знизився до 47.8 (у вересні – 49.4).

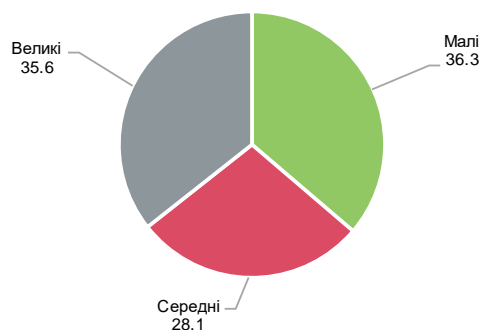
- На тлі зростання рівня захворюваності та більш обережної поведінки споживачів, підприємства сфери послуг погіршили свої очікування й налаштовані на скорочення обсягу наданих послуг.
- Очікування підприємств промисловості знову погіршилися і знаходяться нижче нейтрального рівня через усе ще низький інвестиційний попит та несприятливу зовнішню кон'юнктуру.
- Найпесимістичніше налаштовані підприємства будівництва, що пояснюється як сезонним зниженням ділової активності в секторі, так і невизначеністю та нерегульованістю на ринку нерухомості.
- Торгівля – єдиний сектор, в якому переважають оптимістичні очікування. Підприємства позитивно оцінювали економічні перспективи жовтня та оптимістично налаштовані щодо динаміки обсягів реалізації продукції та обсягів закупівлі товарів для продажу.
- Бізнес і надалі очікує зменшення кількості працівників на своїх підприємствах, найбільше – у сфері будівництва.

Паспорт вибірки

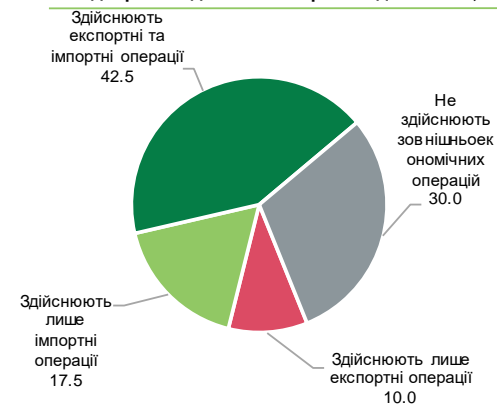
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

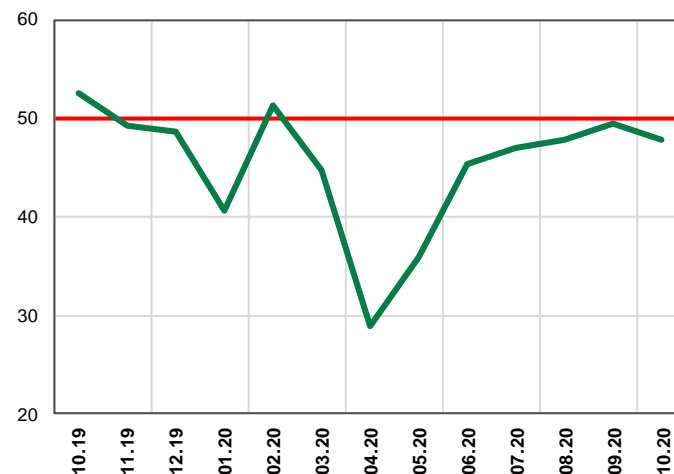
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 23 жовтня 2020 року
- Опитано всього: 160 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у жовтні порівняно з вереснем

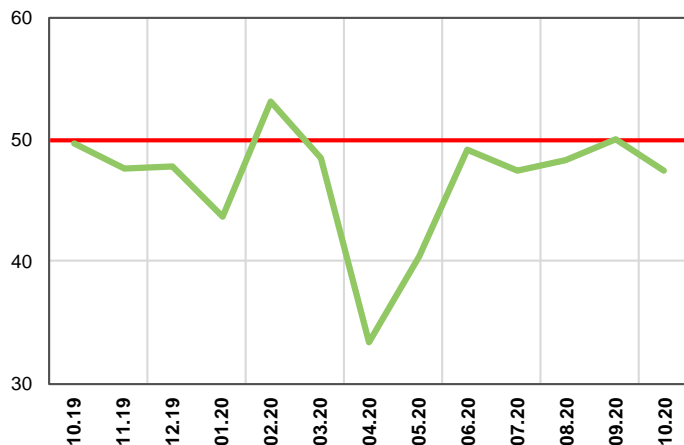
Сектор	Частка сектору у ВВП України (2019 рік), %	Дифузійний індекс		
		Вересень 2020	Жовтень 2020	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	32.7	50.1	47.5	-2.6
Будівництво	4.7	33.5	32.5	-1.0
Торівля	22.0	46.4	52.3	+5.9
Послуги	40.7	52.2	47.4	-4.8
ЮДА (в цілому по Україні)	X	49.4	47.8	-1.6

Індекс очікування ділової активності

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

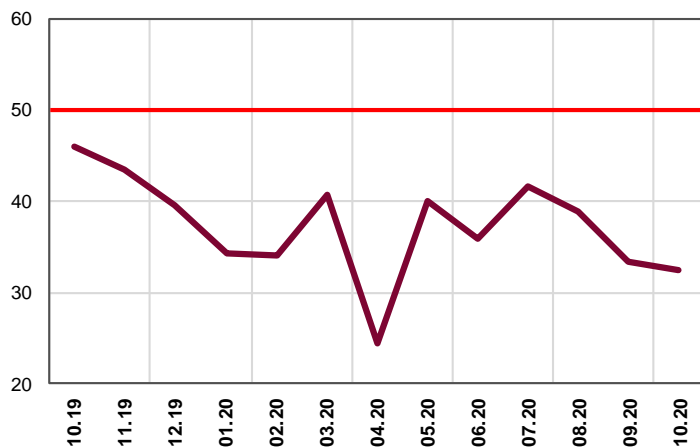
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

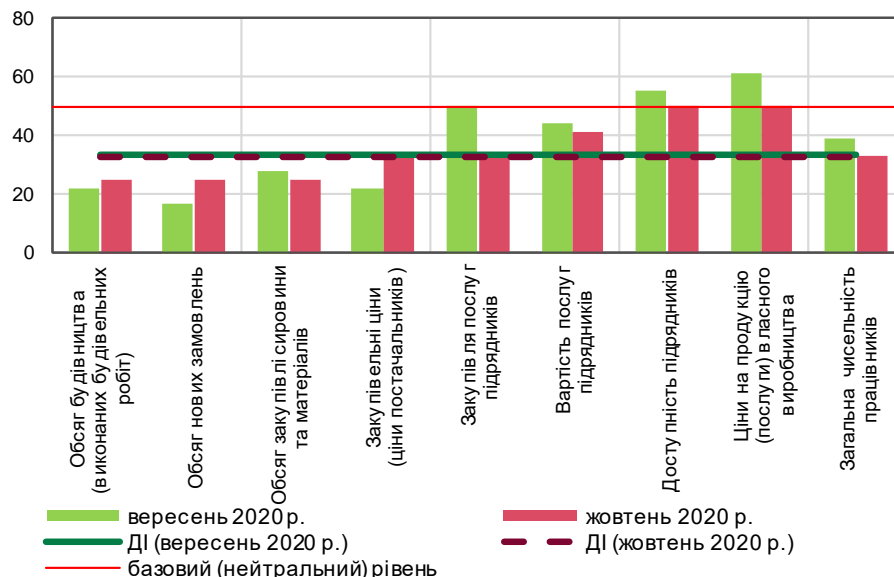
- Респонденти промисловості **погіршили очікування щодо економічних перспектив діяльності своїх підприємств**. ДІ сектора у жовтні **знизився до 47.5** (у вересні – 50.1).
- **Погіршилися оцінки щодо обсягів виготовленої продукції та незавершеного виробництва, а також запасів сировини та матеріалів**: ДІ – 48.2, 45.5 і 46.4 відповідно (у вересні – 55.5, 52.7 і 51.8 відповідно).
- **Зберігаються високі очікування щодо зростання цін на сировину та матеріали, а також на власну продукцію**: ДІ – 17.9 і 63.4 відповідно (у вересні – 24.5 і 64.5 відповідно).
- Підприємства сектора **очікують скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ **знизився до 46.4 з 49.1** у вересні.
- Разом з цим, **очікується збільшення обсягу нових експортних замовлень на продукцію**: ДІ зріс до 56.6 (у вересні – 45.3). Очікування щодо загального обсягу нових замовлень залишився на рівні попереднього опитування та знаходяться нижче рівноважного рівня: ДІ – 49.1.

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

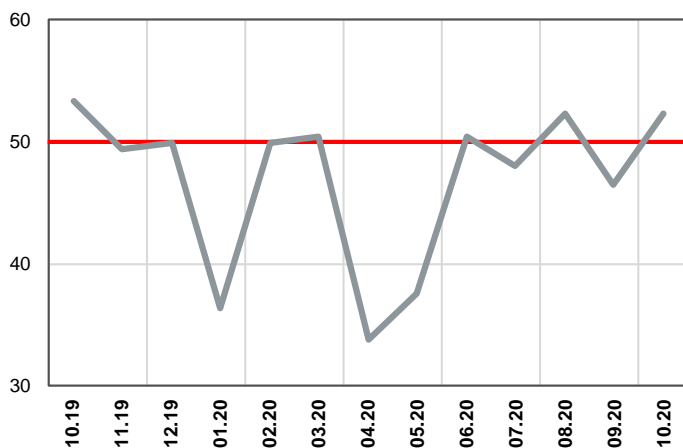
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

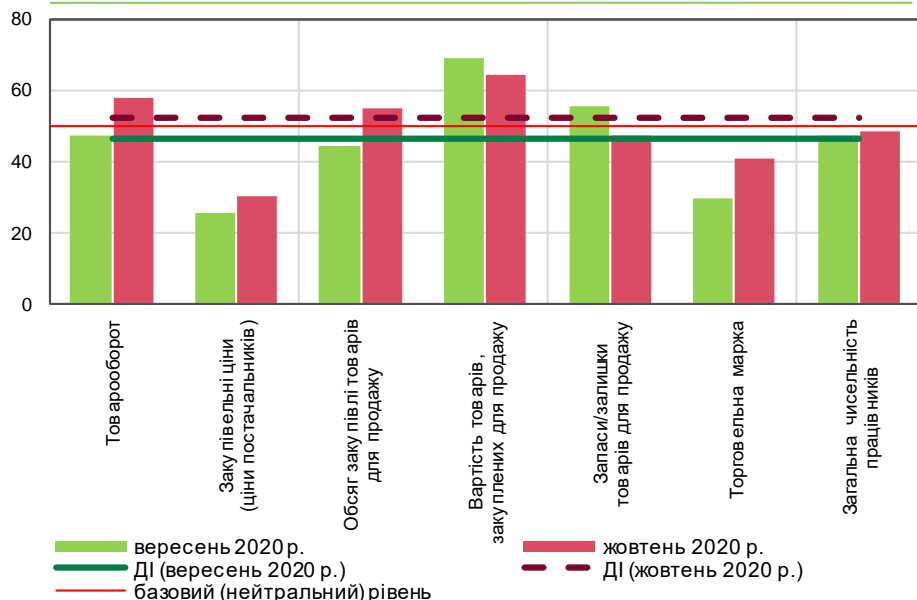
- **Оцінки щодо економічних перспектив підприємств будівництва залишаються негативні 13-й місяць поспіль: ДІ сектора – 32.5** (у вересні – 33.5).
- Респонденти **продовжують очікувати скорочення обсягів будівництва, обсягів нових замовлень, а також обсягів закупівлі сировини та матеріалів**: ДІ по кожному з показників – 25.0 (у вересні – 22.2, 16.7 і 27.8 відповідно).
- Респонденти сектора не очікують змін щодо цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ знизився до нейтрального рівня – 50.0 (у вересні – 61.1).
- Через погіршення ділової активності підприємств будівництва очікується подальше **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 33.3 (у вересні 38.9).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

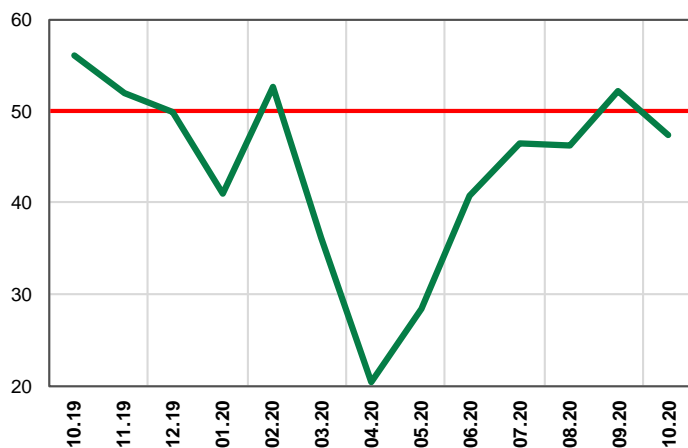
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

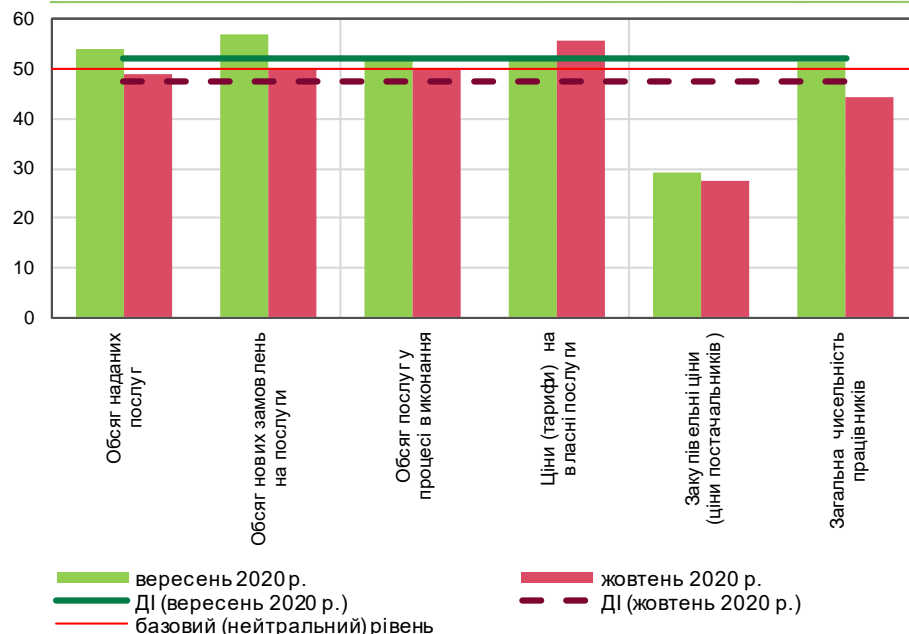
- На тлі погіршення очікувань іншими секторами, **підприємства торгівлі оптимістично оцінили економічні результати** жовтня. **ДІ сектору зріс до 52.3** (у вересні – 46.4).
- Респонденти **очікували збільшення товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу**: ДІ – 57.9 та 55.3 відповідно (у вересні – 47.3 та 44.6).
- Збереглися високі очікування щодо зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 64.5 (у вересні – 68.9).
- Очікування щодо чисельності працівників дещо поліпшилися, проте не досягли нейтрального рівня: ДІ – 48.7 (у вересні – 47.3).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Після оптимістичних оцінок у вересні підприємства сфери послуг негативно оцінили економічні перспективи жовтня: **ДІ сектору – 47.4** (у вересні – 52.2).
- Респонденти очікували **скорочення обсягів наданих послуг**: ДІ – 49.2 (у вересні – 53.8).
- **Не передбачалося змін щодо обсягів нових замовлень та обсягів послуг у процесі виконання**: ДІ – 50 по кожному показнику (у вересні – 56.9 і 52.3 відповідно).
- На тлі **високих очікувань щодо закупівельних цін** (ДІ – 27.5, у вересні – 29.2), підприємства налаштовані **підвищувати ціни (тарифи) на власні послуги**: ДІ – 55.8 (у вересні – 52.3).
- Підприємства сфери послуг знову очікують **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ знизився до 44.2 (у вересні – 51.5).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у жовтні 2020 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	32	32	36
Обсяг нових замовлень на продукцію	30	38	32
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	29	55	16
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	13	66	21
Залишки готової продукції	20	55	25
Запаси сировини та матеріалів	23	46	30
Ціни на сировину та матеріали	66	32	2
Ціни на продукцію власного виробництва	32	63	5
Загальна чисельність працівників	9	75	16

Дані опитування підприємств будівництва у жовтні 2020 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (в виконаних будівельних робіт)	0	50	50
Обсяг нових замовлень	0	50	50
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	0	50	50
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	33	67	0
Закупівля послуг підрядників	0	67	33
Вартість послуг підрядників *	17	83	0
Доступність підрядників	17	67	17
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	0	100	0
Загальна чисельність працівників	0	67	33

Дані опитування підприємств торгівлі у жовтні 2020 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	39	37	24
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	45	50	5
Обсяг закупівлі товарів для продажу	34	42	24
Вартість товарів, закуплених для продажу	45	39	16
Запаси / залишки товарів для продажу*	32	42	26
Торговельна маржа	13	55	32
Загальна чисельність працівників	3	92	5

Дані опитування підприємств сфери послуг у жовтні 2020 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	20	58	22
Обсяг нових замовлень на послуги	23	53	23
Обсяг послуг у процесі виконання	22	57	22
Ціни (тарифи) на власні послуги	13	85	2
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	47	52	2
Загальна чисельність працівників	8	72	20

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **Композитний індекс (КІ)** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)